

вирішення конфлікту, що в результаті трансформує правові цінності та вплине на правову культуру сучасного українського суспільства.

Список використаних джерел

1. Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text> (дата звернення: 25.03.2026 р.).
2. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 року № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text> (дата звернення: 25.03.2026 р.).
3. Мироненко М. О. Предмет медіації у нотаріальній діяльності. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2024. Вип. 1 (54). С. 58–61.
4. Мироненко М. О. Загальнотеоретична характеристика діяльності нотаріуса у сфері медіації. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство*. 2025. Т. 27. Вип. 1 (40). С. 44–49.
5. Хребтова А. А. Роль нотаріуса в системі альтернативного вирішення спорів: теоретичні засади та практичні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2024. Вип. 86: ч. 4. С. 124–129

Вавженчук С. Я.,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри приватного права,
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана

ДО ПИТАННЯ ПРО РОЗУМІННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ЗАКОНІ УКРАЇНИ «ПРО ОХОРОНУ ПРАВ НА ВИНАХОДИ І КОРИСНІ МОДЕЛІ»

Юридіко-правова герменевтика одразу ставить перед собою завдання щодо створення правової системи осмислення ідеалів та принципів охорони прав на винаходи і корисні моделі, нормативних правил правозастосування через призму Конституції України, Цивільного кодексу України та спеціальних

законів у сфері права інтелектуальної власності. З урахуванням класичних засад юридичної герменевтики слід враховувати, що реалізація Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» пов'язана із ключовими елементами: тлумаченням норм, правовою оцінкою фактичних обставин, критикою автентичності норми. В ключі запиту особливе значення має визначення змісту та правової суті термінів та слів через призму словесного тлумачення та з'ясування волі законодавця за допомогою застосування логічних, систематичних, міжнародно-правових зв'язків.

Як відомо, з огляду на вчення про тлумачення законів, численні наукові розробки, виклад змісту закону має відповідати наступним характеристикам. У першу чергу повинна бути відображена термінологія досить точно. Терміни повинні бути не розлогими, а стислими, тобто лаконічними. Це дозволить оминати плеоназмів та досягти однозначності при вживанні правової термінології в юридичних текстах при подальшому нормотворенні та правозастосуванні. Крім цього, терміни та слова, що наявні в Законі України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» не повинні перешкоджати розумінню духу права закладеного у норму законодавцем. Саме цей підхід дозволить уникнути розмитості розуміння норми або її нерозуміння, або різного тлумачення норми. Також має суттєве значення дотримання принципу логічної термінологічної єдності, що дозволить використовувати слова та юридичні терміни у їх прямому та сталому значенні.

При аналізі Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» встановлено, що у ньому використовується спеціальна термінологія, наприклад, винахід (корисна модель), секретний винахід (секретна корисна модель), кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті), формальна експертиза (експертиза за формальними ознаками) тощо. Така термінологія має ознаки юридико-технічних термінів. А отже не може відноситися до звичайних літературних термінів.

Імплементация Україною міжнародно-правових актів глобального й регіонального європейського рівнів має здійснюватися з урахуванням

конституційно-правових засад, системи технічних засобів та прийомів правотворчої юридичної техніки [1, с. 495-500]. У Законі України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», здебільшого, використовуються терміни, що корелюють термінам, що відображені міжнародно-правових актах. Втім, подекуди, їх адаптація здійснена з порушенням принципу словесної або термінологічної єдності. У цьому плані звертає увагу на себе низка норм Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

У ч. 1 ст. 3-1 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» наявні ознаки плеонастичності у тексті норми: «Функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України».

З огляду на ст. 3-2 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», у нормі відсутнє чітке розмежування між термінами «засади» та «принципи». Так, у ч.1 ст. 3-2 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» зазначено, що діяльність Апеляційної палати ґрунтується на принципах законності, неупередженості, незалежності, прозорості, достовірності, колегіальності, кваліфікованого кадрового забезпечення. У той же час у ч. 2 ст. 3-2 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» зафіксовано, що основними засадами розгляду Апеляційною палатою заперечень, заяв є верховенство права, законність, рівність учасників розгляду перед законом і Апеляційною палатою. З огляду на зміст ч.1 та ч. 2 ст. 3-2 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» не зрозумілий критерій розмежування принципів та засад. Така ситуація створює термінологічну невизначеність та двозначність у тлумаченні термінів «принципи» та «засади».

Враховуючи наведене, постає необхідність осмислити сутність окремих термінів та правових конструкцій, що відображені на рівні Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»

Список використаних джерел

1. Вавженчук С.Я. Проблеми юридичної техніки як фактору ефективності охорони трудових прав. Методологія в праві: монографія / І. Безклубий, І. Гриценко, М. Козюбра та ін.; за заг. ред. І. Безклубого. К.: Грамота, 2017. 658 с.

Галіахметов І. А.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри приватного права,
Київський національний економічний
Університет імені Вадима Гетьмана

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА В ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ФУНКЦІОНАЛІСТСЬКИЙ ПІДХІД

Характерною ознакою функціоналізму є системне бачення суспільства. Це означає, що будь-яке суспільне утворення розглядається як упорядкована сукупність диференційованих та взаємно узгоджених частин. Кожна з таких частин має в структурі цілого своє чітко визначене місце й особливе призначення. Завдяки цьому кожна частина (елемент, підсистема) здатна виконувати свою спеціалізовану, тільки їй властиву роль (функцію) у процесі самозбереження, самовідтворення системи. Тому примітною ознакою функціоналістського підходу в наших тезах постає використання понятійно-категоріальної схеми з використанням словосполучення «адміністративна процедура».

З метою гарантування права на якісне управління та забезпечення відкритої, ефективної та незалежної державної служби ЄС, 15.01.2013 р. Європейський Парламент ухвалив резолюцію на основі звіту законодавчої ініціативи, підготовленої Комітетом з правових питань, яка представила детальні рекомендації Європейській Комісії щодо Закону про адміністративну процедуру ЄС (*англ.* Law of Administrative Procedure of the EU). Це передбачало прийняття регулювання [5], яке встановлювало б адміністративне право ЄС, що